

A Model for Intelligence Dominance of Commanders in Controlling Terrorist groups Commuting in Paveh City¹

Taghi Bakhtiari², Ahmad Ali Godarzi³, Ismail Davodi⁴

Abstract

Background and aim: Commanders' intelligence is one of the basic needs and success factors for predicting damage and security threats and making appropriate decisions by them, this important role plays a significant role in ensuring stable border security. The present research aims to design the model of intelligence elites of the commanders in controlling the movement of terrorist groups in the border regiment of Paveh.

Method: This research is applied in terms of its type and method. The participating community of the qualitative part included the commanders and managers of the border guard of Kermanshah province and the Paveh border regiment, and 15 of them were selected by a targeted method and based on the principle of theoretical saturation. In the quantitative part, the statistical population is 100 people, the sample size of 81 people was determined using Morgan's table. The qualitative validity of the research was confirmed by dividing the results of the interviews and its control and the continuous work of the researcher with the data, and the quantitative validity of the research was confirmed by using the opinions of experts and its reliability based on Cronbach's alpha (.871). Data analysis was done by qualitative content analysis and exploratory factor analysis using Maxqda, SPSS and AMOS software.

Results: The findings showed that in total, three main categories of thematic, environmental and individual information elites and nine sub-categories: 1- Informational, 2- Economic, 3- Political, 4- Organizational, 5- Physical needs of the border, 6- Facilities and equipment, 7- Environmental characteristics, 8- Manpower, and 9- Social problems of border dwellers in the form of 54 items, explains the intelligence elites of the commanders in controlling the traffic of terrorist groups.

Conclusion: Paying attention to the dimensions of thematic, environmental and individual intelligence is one of the important principles that guarantee the success of law enforcement units in providing border security.

Keywords: intelligence, intelligence dominance, terrorist groups, border traffic control, Paveh city.

1. This article is taken from the master's thesis of the discipline of command and police management with the title "The role of commanders' intelligence dominance in controlling the commuting of terrorist groups; (Study case: Paveh city)" is the Faculty of Command and Staff of Amin Police University.

2. Associate Professor, Department of Internal Security, Amin Police University, Tehran, Iran. (Corresponding author). Email: taghibakhtiari@gmail.com

3. Assistant Professor, Department of Law enforcement services, Amin Police University, Tehran, Iran. Email: ahmad.godarzi@yahoo.com

4. Senior expert in police command and management, Amin Police University, Tehran, Iran. Email: asmayldawdy062@gmail.com

فصلنامه علمی پژوهش‌های مدیریت انتظامی

سال هفدهم، شماره دوم، تابستان ۱۴۰۱

صص ۱۷۹-۲۰۲

الگوی اشراف اطلاعاتی فرماندهان در کنترل تردد گروهک‌های تروریستی شهرستان

پاوه^۱تقی بختیاری^۱، احمدعلی گودرزی^۲، اسماعیل داودی^۳

تاریخ دریافت: ۱۴۰۰/۱۲/۰۷

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۱/۰۳/۱۷

چکیده

زمینه و هدف: اشراف اطلاعاتی فرماندهان از نیازهای اساسی و عوامل موفقیت برای پیش‌بینی آسیب‌ها و تهدیدات امنیتی و اخذ تصمیم مناسب توسط آنان است، این مهم در تأمین امنیت پایدار مرزی از نقش بسزایی برخوردار است. پژوهش حاضر درصدد طراحی الگو اشراف اطلاعاتی فرماندهان در کنترل تردد گروهک‌های تروریستی در هنگ مرزی پاوه است.

روش: این پژوهش از نظر نوع، کاربردی و روش انجام آن ترکیبی است. جامعه مشارکت‌کننده بخش کیفی شامل فرماندهان و مدیران مرزبانان استان کرمانشاه و هنگ مرزی پاوه بودند که با روش هدفمند و براساس اصل اشباع نظری ۱۵ نفر از آن‌ها انتخاب شدند. در بخش کمی، جامعه آماری ۱۰۰ نفر است که حجم نمونه ۸۱ نفر با استفاده جدول مورگان تعیین شد. روایی کیفی پژوهش از طریق دو نیمه کردن نتایج مصاحبه‌ها و کنترل آن و کار مستمر محقق با داده‌ها و روایی کمی تحقیق با بهره‌گیری از نظر خبرگان و پایایی آن براساس آلفای کرونباخ (۰/۸۷۱) تأیید شد. تحلیل داده‌ها به روش تحلیل محتوای کیفی و تحلیل عاملی اکتشافی به وسیله نرم‌افزارهای Maxqda و SPSS و AMOS انجام شده است.

یافته‌ها: یافته‌ها نشان داد که در مجموع سه مقوله اصلی اشراف اطلاعات موضوعی، محیطی و فردی و ۹ مقوله فرعی: ۱- اطلاعاتی، ۲- اقتصادی، ۳- سیاسی، ۴- سازمانی، ۵- نیازهای فیزیکی مرز، ۶- امکانات و تجهیزات، ۷- ویژگی‌های محیطی، ۸- نیروی انسانی و ۹- معضلات اجتماعی مرزنشینان در قالب ۵۴ گویه الگو اشراف اطلاعاتی فرماندهان در کنترل تردد گروهک‌های تروریستی را تبیین می‌کند.

نتیجه‌گیری: توجه به ابعاد اشراف اطلاعات موضوعی، محیطی و فردی از اصول مهمی است که موفقیت یگان‌های انتظامی را در تأمین امنیت مرزی تضمین می‌کند.

کلیدواژه‌ها: اطلاعات، اشراف اطلاعاتی، گروهک‌های تروریستی، کنترل تردد مرزی، شهرستان پاوه.

استاد: بختیاری، تقی؛ گودرزی، احمدعلی؛ داودی، اسماعیل؛ (۱۴۰۱). الگوی اشراف اطلاعاتی فرماندهان در کنترل

تردد گروهک‌های تروریستی شهرستان پاوه، ۱۷ (۲)، صص ۱۷۹-۲۰۲

۱. این مقاله برگرفته از پایان‌نامه کارشناسی ارشد رشته فرماندهی و مدیریت انتظامی با عنوان «نقش اشراف اطلاعاتی فرماندهان در کنترل تردد گروهک‌های تروریستی؛ (مورد مطالعه: شهرستان مرزی پاوه)» دانشکده فرماندهی و ستاد دانشگاه علوم انتظامی امین است.

۲. دانشیار گروه امنیت داخلی، دانشگاه علوم انتظامی امین. تهران. ایران. (نویسنده مسئول). رایانامه:

taghibakhtiari@gmail.com

۳. استادیار گروه خدمات انتظامی، دانشگاه علوم انتظامی امین. تهران. ایران. رایانامه: ahmad.godarzi@yahoo.com

۴. کارشناس ارشد رشته فرماندهی و مدیریت انتظامی، دانشگاه علوم انتظامی امین. تهران. ایران. رایانامه:

asmayldawdy062@gmail.com

مقدمه

جمهوری اسلامی ایران به دلیل شکل‌گیری محیط امنیتی پیرامون از مجموعه امنیتی غرب آسیا، خلیج فارس، آسیای میانه و مجموعه امنیتی شرق، با مخاطرات، چالش‌ها و تحولاتی عمده در محیط امنیتی خود روبروست (کرمی و علی‌زاده، ۱۳۹۱، ۷۷). در عین حال، فضای سرزمینی ایران به سبب آنکه مکمل راهبردهای جغرافیای سیاسی و ژئوپلیتیکی کشورها و قدرت‌های پیرامونی است با تهدیداتی مثل ناامنی نواحی مرزی، حمله به پاسگاه‌ها و یگان‌های مرزی، جنایات سازمان‌یافته، قاچاق مواد مخدر، شکل‌گیری گروه‌های تروریستی و معاند در کنار تحرکات قومی - مذهبی روبروست (ایمانی نژاد و همکاران، ۱۳۹۸، ۷۷۲).

انجام این تحقیق می‌تواند به فرماندهان هنگ مرزی پاوه در خصوص شناسایی کنترل و نظارت و در صورت نیاز مقابله با گروهک‌های تروریستی مختلف که قصد تردد به صورت غیرمجاز به منظور انجام عملیات‌های ایذایی در منطقه را دارند، کمک کند. در صورت عدم انجام این تحقیق ممکن است فرماندهان در خصوص شناسایی به موقع و کنترل و نظارت از ورود، حضور، تحرکات هسته‌های داخلی، محل اسکان، خلأهای مرزی، نحوه ارتباطات، شگرد و تاکتیک آنان غافل و احاطه لازم در این امر مهیا نشود. ایران طولانی‌ترین مرز را با ۱۳۳۶ کیلومتر با کشور عراق دارد که بالغ بر ۳۷۱ کیلومتر آن در استان کرمانشاه قرار دارد (عزتی و میرزایی‌پور، ۱۳۹۰، ۴).

حاشیه نوار مرزی کشور در شهرستان پاوه به واسطه وجود ارتفاعات بلند و صعب‌العبور و تجمع گروه‌های نژادی، مذهبی و قومی و زبانی در آن سوی مرز؛ پوشش مناسبی برای عملیات‌های چریکی و اعمال تروریستی دارد. گروهک‌های تروریستی فعال در شهرستان مرزی پاوه عبارت‌اند از: گروهک تروریستی پژاک، حزب منحل دموکرات، حزب ملحد کومله، عناصر تروریستی تکفیری سلفی و اخوانی، قاچاقچیان مسلح، گروهک تروریستی نفاق که از مصادیق اقدامات آنان می‌توان به عملیات پاسگاه تک‌درخت گروهان نوسود در تاریخ ۱۳۹۷/۰۲/۰۷، به شهادت رساندن عامل اطلاعاتی شهرستان در تاریخ ۱۳۹۷/۰۷/۲۰، قاچاق عمدتاً سلاح و مهمات جنگی (از جمله ۸۹

قبضه سلاح کلاشینکف، کلت کمبری و مسلسل در سه ماهه نخست ۱۳۹۹، ۵۳ قبضه سلاح کلاشینکف و کلت کمبری در تاریخ ۳۰/۰۸/۱۴۰۰، ۴۰ قبضه کلت کمبری و ۴۴۹۹ عدد فشنگ جنگی در مورخه ۲۷/۰۹/۱۴۰۰ مستند به گزارش‌های هنگ مرزی پاوه به فرماندهی مرزبانی کرمانشاه اشاره کرد؛ لذا این تحقیق به صورت اکتشافی و با رویکرد کیفی به دنبال پاسخ به این سؤال است که الگو اشراف اطلاعاتی فرماندهان در کنترل تردد گروهک‌های تروریستی در هنگ مرزی شهرستان پاوه کدامند؟

پیشینه و مبانی نظری

با توجه به موضوع پژوهش و در راستای بررسی تمام ابعاد و جوانب موضوع تحقیقات و پژوهش‌های داخلی و خارجی که در حوزه‌های مرتبط با اشراف اطلاعات انجام گرفته بود مورد بررسی قرار گرفت. هر یک از پژوهش‌های فوق، موضوع پژوهش را از زوایای خاص مورد بررسی قرار داده‌اند؛ به عنوان مثال: درشتی و یگانه (۱۳۹۹) به «بهره‌گیری از ابزارهای سایبری در اشراف اطلاعاتی با تأکید بر قلمرو امنیت» پرداخته و نتیجه می‌گیرند بین اشراف اطلاعات و عنصر نیروی انسانی و عنصر تجهیزات و امکانات با اقدام اطلاعاتی توسط ابزار سایبری رابطه معناداری وجود دارد. عطارزاده و همکاران (۱۳۹۸) پس از «بررسی تأثیر اشراف اطلاعاتی ناجا در پیشگیری از قاچاق زنان و دختران در سال‌های ۱۳۹۲ تا ۱۳۹۷» نتیجه می‌گیرند میزان گسترش شبکه منابع و مخبرین حاکی از تأثیر مستقیم این متغیر بر قاچاق زنان و دختران است. چراغی (۱۳۹۸) در مقاله «الگوی راهبردی مطلوب اشراف اطلاعاتی» نتیجه می‌گیرد در مأموریت‌های ساحفاها: تهیه طرح‌های حفاظتی، اهداف مرجع و نظارت بر آنها، کشف و خنثی‌سازی توطئه‌های برانداز و جاسوسی و خرابکاری، بررسی صلاحیت امنیتی کارکنان و سازمان‌های وابسته، آموزش و ارشاد و آگاه‌سازی حفاظتی کارکنان، مطلع نمودن فرماندهان از موارد مفید برای مأموریتشان، کسب و جمع‌آوری اخبار و اطلاعات طبقه‌بندی‌شده، طرح‌ریزی و انجام عملیات فنی و کنترل ارتباطات، گزارش اخبار و اطلاعات امنیتی به مراجع ذی‌صلاح، کشف و شناسایی فعالیت سیاسی کارکنان و نفوذ جریان‌های سیاسی در نیروهای مسلح؛ از جمله مواردی است که در تدوین الگوی

راهبردی مطلوب اشراف اطلاعاتی بایستی مورد توجه قرار گیرد. پورمنافی (۱۳۹۶) نیز به بررسی «نقش اشراف اطلاعاتی در امنیت پایدار مرزهای جمهوری اسلامی ایران (مورد مطالعه: مرزهای استان خراسان رضوی)» پرداخته و معتقد است یگان‌های مرزی که به عنوان رده اول امنیتی و مبادی اطلاعات سازمانی در راستای تحقق اهداف و مأموریت‌های اطلاعاتی ناجا قرار دارند، بایستی برای نیل به اهداف و مأموریت‌های اطلاعاتی ناجا، مؤلفه‌های اشراف اطلاعاتی در محیط داخلی، جدار مرزی و امنیتی - انتظامی را که دارای رتبه بالایی می‌باشند مدنظر قرار دهند. محقق نتیجه گرفته است که اشراف اطلاعاتی نقش اثرگذاری بر امنیت پایدار در مرزهای کشور داشته و بر همین اساس، تقویت و گسترش اشراف اطلاعاتی در مناطق مرزی بسیار ضروری و حیاتی است. جزینی و بابایی (۱۳۹۶) در تحقیق خود با عنوان «عوامل مؤثر ساختار سازمانی بر اشراف اطلاعاتی» معتقدند استفاده کیفی از تجهیزات تخصصی و فنی جدید در جمع‌آوری اخبار و اطلاعات و مأموریت‌های محوله اطلاعاتی اصلی‌ترین عامل مؤثر بر اشراف اطلاعات به‌شمار می‌آید.

بیابانی و اسفندیاری (۱۳۹۶) به «بررسی نقش اشراف اطلاعاتی در سازمان‌های پلیسی» پرداخته و نتیجه می‌گیرند، دستیابی به اشراف اطلاعاتی نیازمند سلسله اقداماتی است که رصد آن موجب کسب اخبار و اطلاعات و احاطه و اشرافیت بر موضوعات پیرامونی و پیش‌بینی حوادث در نقاط کور و غیرقابل دسترس می‌گردد.

سنیورا و پوئاتون^۱ (۲۰۱۰) در تحقیقی با عنوان «مدیریت مرزهای زمینی؛ قاچاق جنگ‌افزارهای کوچک و سلاح‌های سبک» به این موضوع پرداخته‌اند که در کنترل گذرگاه‌های مرزی می‌بایست ضمن اقداماتی همچون انسداد فیزیکی مرز و استفاده از تجهیزات و مدرنیزاسیون مرز از اقدامات و فعالیت‌های اطلاعاتی نیز غافل نگردید. افزایش ظرفیت سرویس‌های اطلاعاتی می‌تواند اطلاعات واضح‌تری را از عوامل درگیر در قاچاق، نواحی حساس و ابعاد مؤثر بر قاچاق جنگ‌افزارهای کوچک و سلاح‌های

سبک از مرزهای زمینی ارائه دهد بنابر نظر محققان، اشراف اطلاعاتی، گزاره و رهیافتی است اثربخش که به‌ویژه توسط پلیس مرزی و در راستای ارتقاء توانمندی‌های عملیاتی سازمان پلیس در مقابله با قاچاقچیان اسلحه و حتی دیگر قاچاقچیان کالا و انسان، می‌بایست مورد استفاده قرار گیرد. نیتا پاتریک^۱ (۲۰۱۷) در رساله خود با عنوان «کاربرد پلیس اطلاعات محوری در پیشگیری از جرم توسط پلیس آفریقای جنوبی».

از جمله پژوهش‌های مرتبط مورد بررسی در مقاله حاضر می‌باشند.

با بررسی تحقیقات انجام شده گذشته در حوزه تحقیق مشخص شد که مطالعات انجام شده از نظر متغیر اشراف اطلاعاتی با این تحقیق مشابهت داشتند؛ اما از نظر قلمروی مکانی و متغیر کنترل تردد گروهک‌های تروریستی با این تحقیق دارای تمایز هستند.

از نظر لغوی، اشراف از واژه «شرف» معانی مختلفی دارد که از آن جمله می‌توان به «بلندی، جای بلند و مکان رفیع» اشاره کرد. در لغت‌نامه دهخدا، «اشراف» به معنی «بلند شدن» آورده شده است و «اشراف علیه من فوق» به «اطلاع یافتن بر چیزی» و «از بالا به زیر نگرستن» معنی شده است و «اشراف» در فرهنگ امروزی عرب، به معنی «تحت نظر» است (افرام بستانی، ۱۳۷۵، ۲۳). و از نظر اصطلاحی اشراف را احاطه داشتن بر مسائل، وقایع، رخدادها و حوادث قبلی و جاری در رابطه با موضوع مشخص و معین تعریف می‌نمایند، در برخی نظرات اشراف مترادف با نظارت ذکر شده و یک معنای اشراف نظارت بر امور است (احمدی‌فر، ۱۳۸۷، ۱۶۵).

اشراف اطلاعاتی ترکیبی از دو کلمه اشراف و اطلاعات است و در معنای عام می‌توان آن را احاطه داشتن در مورد هر چیزی معنا نمود و می‌توان آن را این‌گونه معنا کرد: شناخت کامل از گذشته، حال و آینده یک موضوع اطلاعاتی به لحاظ فرصت‌ها و تهدیدات و آسیب‌ها (اسماعیلی حسام، ۱۳۸۹، ۱۹۰). همچنین «مجموعه فعالیت‌ها و اقداماتی که در اثر اجرای آن، یک سازمان اطلاعاتی، قابلیت احاطه و تسلط کامل بر روند گذشته، حال و آینده وقایع و حوادث حوزه پیرامونی (قلمرو) آن، به‌نحوی که

بتواند بر آن و همچنین تولید فرصت‌ها، اقدام لازم و به موقع را به عمل آورد» می‌داند (جمشیدیان، ۱۳۸۸، ۱۵). آگاهی به موقع و همه‌جانبه دستگاه اطلاعاتی از علائم، زمینه‌ها و بسترهای بالقوه و بالفعل، رویدادها، تصمیمات و تحرکات و کاربردهای مؤثر بر عامل امنیت تعریف شده است (مزینانی و عباس‌زاده، ۱۳۸۹، ۲۲۳).

تسلط، مراقبت، هوشمندی و احاطه بر عملکرد و چشم‌انداز، اهداف و منابع مولد قدرت ملی اعم از کارگزاران، ساختار یا موضوعات دو محیط داخلی و خارجی است که در نتیجه آن به تفوق و هدایت کامل به گذشته، حال و آینده آن‌ها دست یابیم به نحوی که قادر باشیم در جهت پیش‌گیری و مقابله با تهدیدات و آسیب‌های مرتبط با آن منافع خود را تأمین نماییم. (ذوالفقاری و همکاران، ۱۳۹۶، ۱۰).

کارکرد اشراف اطلاعاتی را می‌توان به سه حوزه زیر تقسیم کرد:

اشراف اطلاعات محیطی: در اشراف اطلاعات محیطی (جغرافیایی) برحسب نوع مأموریتی که به رده واگذار می‌شود، محیط عمل مأموریت تعریف می‌شود. براین اساس در این حوزه، مؤلفه‌های ذیل حائز اهمیت است: موقعیت سرزمینی - محیط‌زیست - جغرافیای محیطی - آلودگی محیطی - نوع محله - شهر - زنجیره ساختمانی - بلوک واحد اداری - اقتصادی - مسکونی - وسعت - مختصات جغرافیایی و... در هر موضوعی که اقدام به جمع‌آوری اطلاعات می‌شود، گروهی از اطلاعات موردنظر، اطلاعاتی است که تحت هر شرایطی وابسته به مکان و محیط فعالیت موضوع هدف یا فرد هدف می‌باشد. این گونه نیازمندی‌ها را اطلاعات محیطی (جغرافیایی) می‌نامند. اطلاعات محیطی (جغرافیایی) می‌توانند مکانی یا توصیفی باشند، که اطلاعات توصیفی، خصوصیات و مشخصات مکان را توصیف و اطلاعات مکانی را تکمیل می‌نمایند؛ مانند مشخصات کارکنان، مشخصات مشتریان، شماره تلفن‌ها، افراد تأثیرگذار، افراد تأثیرپذیر و... (عرب انصاری و یوسفوند، ۱۳۹۰، ۳).

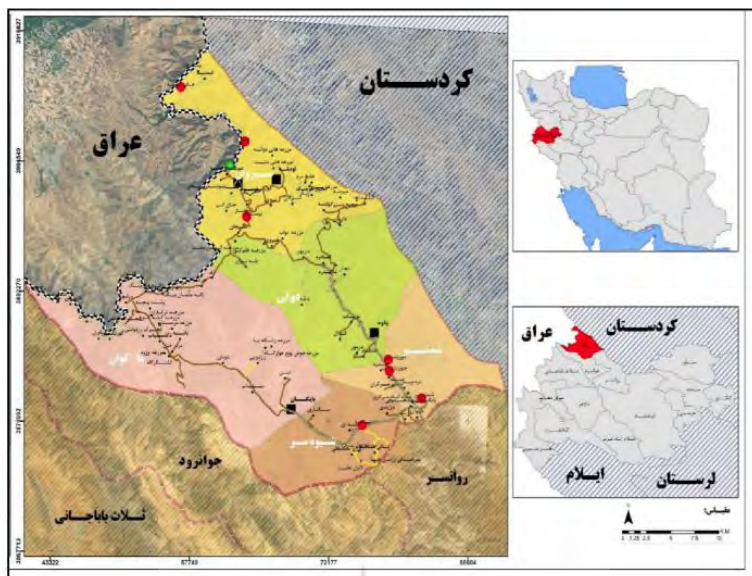
اشراف اطلاعات موضوعی: کسب اطلاعات در خصوص موضوعات مرتبط با هدف موردنظر بر گرفته از نیازمندی‌های اطلاعاتی از عمده حوزه‌های کلان اشراف اطلاعات است. موضوعات اجتماعی، صنفی، اقتصادی، نظامی، فرهنگی، اجتماعی و... از جمله

مباحث اشراف اطلاعات موضوعی می‌باشند. پرواضح است کسب اخبار و اطلاعات مذکور نیازمند نفوذ و احاطه کامل بر موقعیت‌های محیطی (جغرافیایی) همچون ادارات، احزاب، انجمن‌ها، مؤسسات، شرکت‌ها، تعاونی‌ها و... است. (عرب انصاری، ۱۳۸۹، ۴۰).

اشراف اطلاعات فردی: در حوزه اشراف اطلاعات فردی، تمام اطلاعات شخصی فرد برای سرویس اطلاعاتی دارای اهمیت بوده و درصدد جمع‌آوری آن است. اطلاعات شناسنامه‌ای افراد، زندگی‌نامه آنان از بدو تولد تا مرگ، محیط زندگی، شغل، فعالیت، مایملک، اعتقادات، عوامل تأثیرپذیری، و تأثیرگذاری فرد، گرایش‌های سیاسی و اجتماعی و... از موضوع‌های مورد توجه در اشراف اطلاعات فردی است (عرب انصاری و یوسفوند، ۱۳۹۰، ۴).

معرفی محدوده مورد مطالعه

شهرستان پاوه در ۳۴ درجه و ۵۵ دقیقه تا ۳۵ درجه و ۱۸ دقیقه عرض شمالی و ۴۶ درجه تا ۴۶ درجه و ۳۰ دقیقه طول شرقی واقع شده است (طرح توسعه و عمران شهر پاوه، ۱۳۸۸، ص ۲). براساس سرشماری عمومی نفوس و مسکن سال ۱۳۹۵ جمعیت این شهرستان ۶۰۴۳۱ نفر برآورد شده است. پاوه مرکز شهرستان پاوه در ۱۲۴ کیلومتری راه کرمانشاه - پاوه قرار دارد. پاوه در ۵۶۶ کیلومتری تهران (فاصله هوایی) قرار گرفته است و در ۴۵ کیلومتری نقطه صفر مرزی شهرستان پاوه از طرف شمال به شهرستان‌های مریوان و سروآباد (کردستان)، از طرف جنوب به جوانرود و ثلاث باباجانی، از شرق به روانسر و کامیاران و از طرف غرب به کشور عراق (شهر حلبچه) محدود می‌گردد (ابراهیمی و همکاران، ۱۳۹۹، ۲۶).

شکل ۱. سلسله‌مراتب تقسیمات سیاسی شهرستان پاوه و موقعیت مرزی این شهرستان (طرح جامع شهر پاوه، ۱۳۹۸).

روش

تحقیق حاضر از نظر نوع، کاربردی و روش انجام آن ترکیبی است. جامعه مورد مطالعه تحقیق، مجموعه فرماندهان و مدیران شاغل و یا با سابقه خدمت بیش از پنج سال در محدوده جغرافیایی فرماندهی مرزبانی شهرستان پاوه در استان کرمانشاه است. در بخش کیفی ۳۰ نفر از فرماندهان و مدیران به روش هدفمند انتخاب که ۱۵ نفر از طریق اشباع نظری به عنوان مشارکت کنندگان تعیین شد. در بخش کمی، جامعه آماری ۱۰۰ نفر بود که حجم نمونه ۸۱ نفر از کارکنان معاونت اطلاعات و عملیات فرماندهی مرزبانی استان کرمانشاه و هنگ مرزی پاوه که از طریق جدول کرجسی مورگان تعیین گردید. برای گردآوری داده‌ها در بخش کیفی از ابزار مصاحبه و در بخش کمی از پرسش‌نامه استفاده شد. برای تجزیه و تحلیل داده‌ها از روش تحلیل محتوا و تحلیل عاملی و مدل‌سازی معادلات ساختاری در محیط نرم‌افزارهای SPSS، MAXQDA و Amos استفاده شد.

در این تحقیق پس از مصاحبه، فایل صوتی آنان پیاده‌سازی و بر اساس اهداف پژوهش کدگذاری‌های لازم انجام شد و سپس کدهای دارای مفاهیم مشترک در مقوله‌های فرعی و اصلی مناسب دسته‌بندی شد.

برای سنجش روایی داده‌های تحقیق در بخش کیفی، ۲۰ درصد از نتایج مصاحبه‌های انجام‌شده به اعضای جامعه آماری تحقیق بازگردانده شد که تمامی اعضای مصاحبه‌شونده، واقعی بودن پاسخ‌های خودشان را تأیید کردند. پایایی پرسش‌نامه به کمک ضریب آلفای کرونباخ و برابر ۰/۸۷۱ محاسبه گردید و روایی کمی تحقیق با بهره‌گیری از نظر خبرگان موضوع تحقیق احراز شد.

یافته‌ها

اشراف اطلاعات موضوعی: بررسی، تحلیل و استخراج گویه‌ها، مقوله‌های فرعی و مقوله اصلی مربوط به نقش اشراف اطلاعات موضوعی فرماندهان در کنترل تردد گروهک‌های تروریستی؛ نشان داد بالغ بر ۲۲ گویه در این زمینه قابل‌شناسایی است. در بین گویه‌های مقوله اصلی اشراف اطلاعات موضوعی گویه «ویژگی‌های اقتصادی نوار مرزی و مرزنشینان» با ۸ فراوانی از منظر مصاحبه‌شوندگان، در رتبه نخست قرار گرفته است.

دو گویه «نرخ بیکاری در مناطق مرزی و درآمد بالای قاچاق نسبت به دیگر مشاغل» با ۷ فراوانی، به‌صورت مشترک رتبه دوم را به خود اختصاص داده‌اند. گویه «وضعیت نابسامان اشتغال» با ۶ فراوانی، رتبه سوم را در بین گویه‌های این مقوله به خود اختصاص داده است. همچنین گویه‌های ۲۲ گانه در چهار مقوله فرعی اطلاعاتی، سازمانی، سیاسی و اقتصادی جای می‌گیرند (جدول ۱).

جدول ۱. مقوله‌های اصلی و فرعی نقش اشراف اطلاعات موضوعی فرماندهان در کنترل تردد گروهک‌های تروریستی

مقوله اصلی	مقوله‌های فرعی	گویه‌ها	مرجع مصاحبه
	اطلاعاتی	آگاهی و اشراف کارکنان	P1,P2,P4
		جمع‌آوری اطلاعات فرامرزی	P8,p10,p9
		منابع مالی جمع‌آوری اطلاعات	P8,p11,p12
سازمانی		سطح همکاری ارگان‌های نظامی و انتظامی (ناجا، انتظامی و...)	P1,P3
		تعامل سازمانی کم با کشور هم‌مرز	P2,P3,P5
		کنترل و نظارت مرزبانی بر تردد ساکنین مرزی	P2,P1,P4,P9
اشراف اطلاعات موضوعی	سیاسی	بالا بودن جذب جوانان در گروه‌های تکفیری	P8,p10,p9,p7
		فعالیت گسترده احزاب خارج از مرزها	P5,P8,p10,
		احزاب و گروه‌های فعال در منطقه	P4,P13,p12
		سیاست حاکم بر منطقه امنیت کشور	P2,P1,P4
اقتصادی		وضعیت اقتصادی به عنوان عامل اصلی کولبری و قاچاق کالا	P1,P2,P4
		سطح اشتغال در منطقه	P7,P1,P5,P11, P3, P14
		ضعف ساختاری کلان اقتصادی کشور	P1,P5,P9,P11
		مالیات سنگین برای ورود کالا	P1,P2,P4
		میزان سرمایه‌گذاری در منطقه	P1,P2,P9
		ویژگی‌های اقتصادی نوار مرزی	P1,P2,P4,P7,p8,p9,p11,p13

	و مرزنشینان		
P1,P2,P14,P10	رها نمودن زمین های کشاورزی و روی آوردن مردم به کولبری		
P3,P5,P8,p10,p9,p13,p1	نرخ بیکاری در مناطق مرزی		
P1,P2,P5,P8,p10,p9,p7	درآمد بالای قاچاق نسبت به دیگر مشاغل		
P1,P2,P4,P12	بی توجهی به مشاغل بومی و از بین رفتن بخش عمده ای از آنها		
P8,p14,p9,p13	اختلاف شدید قیمت کالا و ارز در دو سوی مرز		
P2,P5,P6,P4,p7,p10	وضعیت نابسامان اشتغال		

اشراف اطلاعات فردی: تحلیل محتوای کیفی مصاحبه های انجام شده در ارتباط با اشراف اطلاعات فردی نشان داد جمعاً شانزده گویه استخراج شده است. گویه های استخراج شده زیرمجموعه دو مقوله فرعی نیروی انسانی و معضلات اجتماعی جای می گیرند. از بین گویه ها استخراج شده دو گویه «نقش آموزش کارکنان و تجربه نیروی انسانی» با ۷ فراوانی از منظر مصاحبه شوندگان در رتبه اول و سه گویه «استفاده از نیروهای بومی، رواج پدیده قاچاق در مرزها و حس مسئولیت پذیری» با ۶ فراوانی در رتبه دوم و سه گویه «گرایش قومی مرزنشینان به آن سوی مرز، تغییر هرم سنی جمعیت در نوار مرزی، کاهش انگیزه تحصیل در جامعه» با فراوانی ۵ رتبه سوم را به خود اختصاص داده اند (جدول ۲).

جدول ۲. گویه‌ها، مقوله فرعی و مقوله اصلی نقش اشراف اطلاعات فردی فرماندهان در کنترل تردد گروهک‌های تروریستی

مقوله اصلی	مقوله‌های فرعی	گویه‌ها	ارجاع
اشراف اطلاعات فردی	معضلات اجتماعی	گرایش قومی مرزنشینان به آن‌سوی مرز	P3,P7,P11,P6
		تغییر توازن جمعیتی در مرزها	P4,P7
		تغییر هرم سنی جمعیت در نوار مرزی	P1,P3,P4,P6,P8
		وضعیت مذهبی نوار مرزی	P1,P2,P4,P5
		تحولات (جابه‌جایی) جمعیت در نوار مرزی	P2,P4,P3,P7
		فرهنگ و قومیت در دو سوی مرز	P1,P4,P3,P5
		رواج پدیده قاچاق در مرزها	P11,P4,P3,P13,P9,P4
		حس مسئولیت‌پذیری	P2,P3,P5,P6,P8,P9
		کاهش انگیزه تحصیل در جامعه	P3,P10, P6,P8,P14
		وضعیت خانوادگی ساکنین نوار مرزی	P15,P11,P7,p3,p4
نیروی انسانی		همکاری کم مرزنشینان با نیروهای مرزی	P5,P7,P3
		عدم تناسب استعداد نیرو با مأموریت‌های مرزی	P1,P2,P4,P12
		نقش آموزش کارکنان	P2,P4,P3,P7,P11,P12,P14
		استفاده از نیروهای کارآمد	P1,P3,P5,P9
		تجربه نیروی انسانی	P1,P2,P3,P6,P10,P13,P14
		استفاده از نیروهای بومی	P1,P4,P6,P8,P9,P10

اشراف اطلاعات محیطی: تحلیل محتوای کیفی مصاحبه‌ها در ارتباط با اشراف اطلاعات محیطی نشان داد که جمعاً شانزده گویه شناسایی شده است. گویه‌های شانزده گانه زیر مجموعه سه مقوله فرعی ۱- محیط طبیعی، ۲- نیازهای فیزیکی و ۳- امکانات و تجهیزات قرار می‌گیرند. از بین گویه‌های شانزده گانه دو گویه «۱- احداث برجک‌های نگهبانی و دیدبانی و ۲- پوشش گیاهی منطقه» با فراوانی ۹ از منظر مصاحبه‌شوندگان رتبه اول و دو گویه «۱- موانع مرزی، سیم‌خاردار و ... و ۲- وجود نقاط کور» با فراوانی ۸ در رتبه دوم و چهار گویه «۱- احداث موانع فیزیکی، ۲- استفاده از پهپاد، ۳- شرایط اقلیمی منطقه و ۴- وضعیت توپوگرافی» نیز با فراوانی ۶ در رتبه سوم قرار دارند (جدول ۳).

جدول ۳. گویه‌ها، مقوله‌های فرعی و مقوله اصلی نقش اشراف اطلاعات محیطی فرماندهان در کنترل تردد گروهک‌های تروریستی

مقوله اصلی	مقوله‌های فرعی	گویه‌ها	ارجاع
اشراف اطلاعات محیطی	محیط طبیعی	وضعیت رودهای جاری در سطح شهرستان و مناطق مرزی	P1,P2,P5,P7,P8,p11,p15
		ریزش پی در پی کوه در برخی مناطق	P7,P10
		وجود نقاط سرکوب	P2,P4,P7,P10
		وجود نقاط کور	P1,P2,P3,P5,P7,P9,P11,P13
		شرایط اقلیمی منطقه	P1,P2, P4,P6,P5,P11
		پوشش گیاهی منطقه	P1,P2,P3,P4,P6,P9,P10,P14,p15
		وضعیت توپوگرافی	P2,P3,P5,P9, P11,P13
		موقعیت نسبی منطقه نسبت به مناطق داخل و مرزهای غربی	P8,P4,P5,P10, P13
		وضعیت راه‌ها	P1,p4
فیزیکی	نیازهای	موانع مرزی، سیم خاردار و غیره	P6,P2,P4, P5,P12,P15,P9,P13
		احداث برجک نگهبانی و دیده‌بانی	P5,P2,P1, P3,P6,P5,P9,P10,p14

P4,P2,P3,P6,P8,P10	احداث موانع فیزیکی	امکانات و تجهیزات
P1,P4,P6,P9,P8,P12	استفاده از پهپاد	
P2,P3,P4,P7	داشتن امکانات نظامی	
P1,P3,P4,P7,P9	بهره‌مندی تجهیزات مخابراتی	
P1,P2,P3,P4,P7,P10, p11	داشتن تجهیزات الکترونیکی و اپتیکی	

شناسایی الگو اشراف اطلاعاتی فرماندهان در کنترل تردد گروهک‌های تروریستی

در راستای شناسایی الگو اشراف اطلاعاتی فرماندهان در کنترل تردد گروهک‌های تروریستی از مدل تحلیل عاملی در محیط نرم‌افزار SPSS استفاده شده است. برای تقلیل گویه‌های ۵۴ گانه پرسش‌نامه جامعه آماری گویه‌ها در قالب تعداد محدودی از عامل‌ها، از تکنیک تحلیل عاملی استفاده شده است. با توجه به اینکه هدف از تحلیل عاملی در این بخش تقلیل شاخص‌ها به عامل‌های کمتر است و تعداد و ماهیت عامل‌ها نیز از قبل تعیین شده نیست، نوع تحلیل عاملی مورد نیاز، تحلیل عامل اکتشافی است. برای انجام تحلیل عاملی اکتشافی، ابتدا باید از این مسئله اطمینان حاصل کنیم که آیا می‌توان داده‌های موجود را تقلیل و به چندین عامل پنهانی کاهش داد یا خیر؟ در انجام تحلیل عاملی برای این مقصود، از دو آزمون KMO و بارتلت استفاده شد. نتایج آزمون نشان داد از آنجا که مقدار شاخص KMO برابر ۰/۷۷ است (نزدیک به یک) تعداد نمونه برای تحلیل عاملی کافی است، نتایج تحلیل عاملی نشان داد ۹ عامل قابل استخراج می‌باشند؛ این عامل‌ها در جدول شماره ۴ نشان داده شده است.

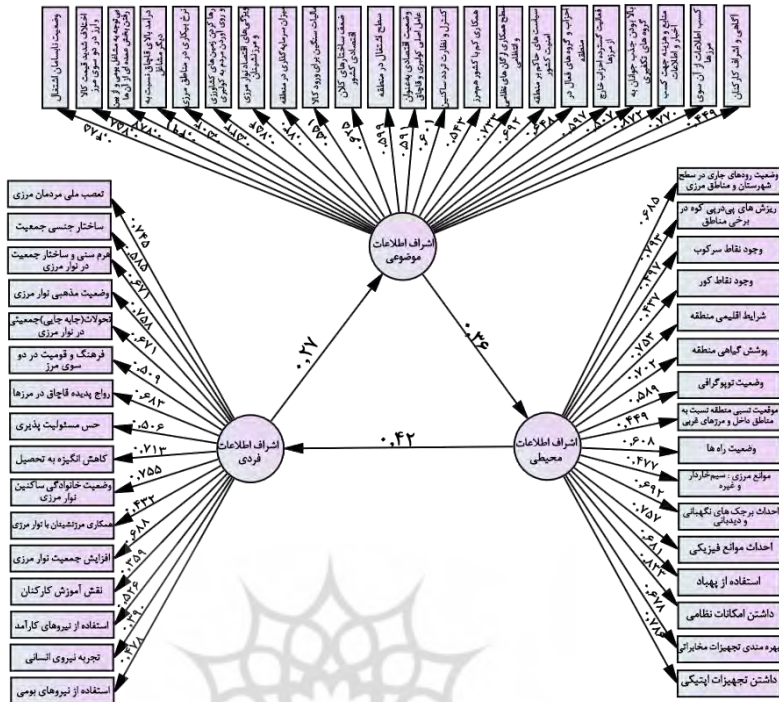
جدول ۴. نام‌گذاری عامل‌های مؤثر بر اشراف اطلاعات فرماندهان در کنترل تردد
گروهک‌های تروریستی

ردیف	نام‌گذاری عامل استخراج‌شده	بار عاملی
۱	عامل اول: بروز رسانی تجهیزات الکترونیکی و اپتیکی کنترل مرزها	۱۶/۴۳
۲	عامل دوم: احداث و ایجاد موانع فیزیکی کارآمد و بهینه	۱۳/۲۳
۳	عامل سوم: بهره‌گیری از نیروهای بومی و آشنا به محدوده	۸/۷۶
۴	عامل چهارم: بهبود شرایط اقتصادی و اشتغال ساکنین نوار مرزی	۶/۱۶
۵	عامل پنجم: توجه ویژه به آموزش نیروهای شاغل در مناطق مرزی	۴/۳۵
۶	عامل ششم: بروز رسانی اطلاعات از محیط جغرافیایی محدوده	۲/۷۴
۷	عامل هفتم: اختصاص بودجه مناسب جهت کسب اخبار و اطلاعات و افزایش اشراف اطلاعاتی	۲/۶۸
۸	عامل هشتم: حمایت قانونی و مالی از پرسنل شاغل در نوار مرزی	۲/۵۸
۹	عامل نهم: اصلاح ساختار سازمانی	۲/۳۱

مدل‌سازی معادلات ساختاری

مدل‌های معادلات ساختاری به‌طور اولیه فرصت استنتاج‌های علیتی را برای پژوهشگر فراهم می‌کنند. با توجه به این موضوع در این بخش از پژوهش مدل‌سازی معادلات ساختاری پژوهش که به کمک نرم‌افزار AMOS تهیه گردیده است، ارائه و سپس جدول مربوط به برازش مدل آورده شده است (شکل ۲).

مجموعه وسیعی از معیارها و شاخص‌های برازندگی وجود دارند که می‌توانند برای اندازه‌گیری کل مدل مورد استفاده قرار گیرند. نکته قابل توجه این است که یک محقق باید از معیارهای مختلفی برای قضاوت در مورد مدل استفاده کند، زیرا شاخص واحدی وجود ندارد که به‌طور قطعی برای آزمون مدل مورد قضاوت و ارزیابی قرار گیرند؛ بنابراین از شاخص‌های متفاوتی برای سنجش برازش الگوی مورد مطالعه در این تحقیق استفاده شده است (جدول ۵).

شکل ۲. مدل اشراف اطلاعاتی فرماندهان در کنترل تردد گروهک‌های تروریستی در مرز شهرستان پاوه

جدول ۵. ارزیابی برازش کل مدل

مقادیر شاخص	شاخص برازندگی مدل مفهومی
۹۷/۷۳	کای اسکوئر
۱۹	درجه آزادی
۰/۸۰	نیکویی برازش معادله ساختاری بر اساس ریشه میانگین مربعات خطاهای تخمین (RMSEA)
۰/۹۱	شاخص نیکویی برازش تعدیل شده (AGFI)
۰/۹۳	شاخص نیکویی برازش (GFI) برای ارزیابی مدل
۰/۰۵	مقدار استاندارد شده RMR

همان‌طور که در جدول (۶) مشاهده می‌شود مقادیر تمامی شاخص‌ها نشان‌دهنده برازش مناسب و قابل قبول مدل مفهومی تحقیق است ($GFI > 0.9$; $AGFI > 0.9$) بنابراین و

براساس برآزش مناسب الگوی مفهومی پژوهش، همخوانی الگوی مفهومی با داده‌های گردآوری شده مورد تأیید واقع می‌شود.

بحث و نتیجه‌گیری

موضوع اشراف اطلاعاتی به خصوص در مناطق مرزی بسیار بیشتر از سایر مناطق از اهمیت برخوردار است؛ اشراف اطلاعاتی در مناطق مرزی علاوه بر تأمین امنیت پایدار و مستمر در این مناطق می‌تواند بر کنترل دقیق مرزها تأثیر بسزایی به همراه داشته باشد؛ در این فرایند نقش اشراف اطلاعاتی فرماندهان بیش از سایر ارکان سازمانی است، با توجه به اهمیت این موضوع در پژوهش حاضر به بررسی اشراف اطلاعاتی فرماندهان و نقش آن در کنترل تردد گروهک‌های تروریستی در مناطق مرزی پرداخته شد. برای سنجش این موضوع شهرستان مرزی پاوه که یکی از شهرستان‌های مهم مرزی کشور به‌شمار می‌آیند و طی سال‌های گذشته بی‌توجهی به اشراف اطلاعاتی سبب خدشه‌دار شده امنیت پایدار در این مناطق گردیده است، به‌عنوان قلمرو مکانی پژوهش انتخاب شد.

نقش اشراف اطلاعاتی فرماندهان نیز در سه مقوله اصلی اشراف اطلاعات موضوعی، اشراف اطلاعات فردی و محیطی مورد بررسی قرار گرفت؛ نتایج این بررسی نشان داد: - نتایج در حوزه اشراف اطلاعات موضوعی نشان داد ۲۲ گویه در قالب چهار مؤلفه عوامل اطلاعاتی، سازمانی، سیاسی و اقتصادی و یک بُعد اشراف اطلاعات موضوعی جای می‌گیرند. از مهم‌ترین موارد نظیر، سطح اشتغال در منطقه، نرخ بیکاری در مناطق مرزی، ویژگی‌های اقتصادی نوار مرزی و مرزنشینان و رها نمودن زمین‌های کشاورزی و روی آوردن مردم به کولبری از اصلی‌ترین گویه‌های استخراج شده اشراف اطلاعات موضوعی به‌شمار می‌آیند.

یافته‌های حوزه اشراف اطلاعات موضوعی با تحقیق چراغی (۱۳۹۸) در خصوص تدوین الگوی مناسب اشراف اطلاعاتی و همچنین با تحقیق بیابانی و اسفندیاری در خصوص کسب اخبار و اطلاعات و روش‌های آن دارای وجوه مشترک است.

- در مقوله اصلی اشراف اطلاعات محیطی: ۱۶ گویه بیشترین اهمیت را در اشراف اطلاعاتی محیطی فرماندهان در کنترل تردد گروهک‌های تروریستی در مرز شهرستان

پاوه دارند از بین گویه‌های شانزده گانه گویه‌های «وضعیت رودهای جاری در سطح شهرستان و مناطق مرزی، شرایط اقلیمی منطقه، پوشش گیاهی منطقه، وضعیت توپوگرافی منطقه، موقعیت نسبت منطقه نسبت به مناطق داخلی و مرزهای غربی، موانع مرزی سیم‌خاردار و غیره، احداث برجک نگهبانی و دیده‌بانی، احداث موانع فیزیکی، استفاده از پهپاد، داشتن تجهیزات الکترونیکی و اپتیکی» از اصلی‌ترین گویه‌ها به‌شمار می‌آیند.

نتایج اشراف اطلاعات محیطی با یافته‌های پژوهش پورمنافی (۱۳۹۷) در خصوص استفاده از موانع و جداره‌های مرزی و همچنین با پژوهش جزینی و بابایی (۱۳۹۶) در خصوص اهمیت استفاده از تجهیزات فنی و تخصصی جدید و به‌روز دارای قرابت و نزدیکی است.

در مقوله اصلی اشراف اطلاعات فردی: بررسی و تحلیل محتوای کیفی پاسخ‌های مربوط به اشراف اطلاعاتی فردی از دید افراد مصاحبه‌شونده نشان داد شانزده گویه استخراجی در این سؤال در قالب دو مقوله فرعی «نیروی انسانی و معضلات اجتماعی» قرار می‌گیرند.

یافته‌های اشراف اطلاعات فردی با یافته‌های تحقیق سنیورا و پوئاتون (۲۰۱۰) در خصوص نحوه مدیریت مرزهای زمینی بخصوص در حوزه استفاده از امکانات و نیروی انسانی دارای جنبه‌های مشترک است، همچنین از آن جهت که تحقیق سنیورا و پوئاتون به قاچاق جنگ‌افزارهای کوچک می‌پردازد با پژوهش حاضر دارای تمایز است.

بنابراین بر اساس مطالعات انجام‌شده می‌توان نتیجه گرفت توجه به مقوله‌های اصلی اشراف اطلاعاتی موضوعی، محیطی و فردی از مهم‌ترین اصولی است که ارگان‌های نظامی، اطلاعاتی و امنیتی بایستی مورد توجه قرار دهند. در این میان، نیروهای مرزبانی که به‌عنوان حافظان اصلی مرزهای کشور مشغول به خدمت می‌باشند نیازمندی بیشتری به اشراف اطلاعاتی جهت حفاظت بهینه از پهنه سرزمین، دستاوردهای انقلاب و حفظ و سیانت از نظام مقدس جمهوری اسلامی دارند؛ بنابراین، توجه به اصول اصلی اشراف اطلاعاتی و فراهم‌سازی زمینه‌های تقویت این امر از اصلی‌ترین موضوعاتی است که

بایستی در تهیه طرح‌ها و برنامه‌های راهبردی نیروهای مرزبانی مورد توجه فرماندهان و متولیان امر قرار گیرد. در راستای تحقق اشراف اطلاعاتی فرماندهان در کنترل ترددهای گروهک‌های تروریستی همچنین پیشنهاد زیر ارائه می‌شود:

- پیشنهادها در حوزه اشراف اطلاعات موضوعی

- تقویت کسب اخبار و اطلاعات مربوط به تحرکات گروهک‌های تروریستی آن‌سوی مرزها و برنامه‌ریزی مستمر در خصوص نفوذ هرچه بیشتر در گروهک‌های تروریستی صورت پذیرد؛

- بهره‌گیری بیشتر از منابع متنوع و معتبر برای کسب اخبار و اطلاعات مورد نیاز (در خصوص شیوه و شگرد ترددات مرزی، ورود، حضور، محل اسکان، خلأهای مرزی، نحوه ارتباطات عناصر تروریستی، تحرکات هسته‌های داخلی و...)

- توجه بیشتر و بالا بردن درک و بینش مدیران و فرماندهان به اهمیت دستیابی به اشراف اطلاعاتی؛ از طریق برگزاری سمینارهای تخصصی در خصوص اهمیت و دستیابی به اشراف اطلاعاتی (با موضوعاتی از قبیل رصد و پایش تحرکات و فعالیت‌های گروهک‌های تروریستی در شبکه‌های مجازی، حداکثر بهره‌مندی از امکانات نظامی بروز کنترل و پایش معابر قانونی مترددین مرزی همانند سیستم بیومتریک، ایکس‌ری، دوربین‌های چهره زن و...)

- توجه بیشتر به عوامل مؤثر و تأثیرگذار در جذب جوانان به گروهک‌های تروریستی و ارائه راهکارهای پیشگیرانه و پیگیری‌های مستمر در این خصوص؛

- تقویت همکاری بین ارگان‌های متولی امنیت مرزها از قبیل سپاه، ارتش و انتظامی و تدوین راهبردهای مشترک و هماهنگ با یکدیگر؛

- افزایش سطح نظارت بر تردد ساکنین مرزی با کمک خود ساکنین.

- پیشنهادها در حوزه اشراف اطلاعات محیطی

- اختصاص بودجه کافی و استفاده و جانمایی مطلوب‌تر از تجهیزات الکترونیکی و اپتیکی در جهت کنترل هرچه بهتر مرزها؛

- افزایش تعداد برجک‌های نگهبانی و دیدبانی در مرزها و تسریع در انتقال اطلاعات به فرماندهان جهت اخذ تصمیمات متناسب؛

- تقویت امکانات و تجهیزات مراقبت از مرزها شامل به کارگیری پهپاد، تجهیزات مخابراتی نوین؛

- شناسایی نقاط سرکوب و نقاط کور و رصد مستمر راه‌های ارتباطی، تهیه نقشه‌های مربوط به پوشش‌های گیاهی و ریزش کوه و...؛

- بررسی ویژگی‌های توپوگرافی و آشنایی هرچه بیشتر به آن و حوزه‌های آبریز که می‌توانند به‌عنوان مکان‌های پنهان شدن گروهک‌های تروریستی یا تردد آنها مورد استفاده قرار گیرد، بایستی شناسایی و در قالب نقشه‌های موضوعی بایگانی شوند تا در تغییرات سطح فرماندهان و نیروهای کلیدی بتواند مورد استفاده قرار گیرند.

- پیشنهادها در حوزه اشراف اطلاعات فردی

- بهره‌مندی مؤثرتر از بانک اطلاعات جمعیتی به‌روز و دقیق از جمعیت ساکن در منطقه؛

- به کارگیری بیشتر از افراد بومی و توانمند در مأموریت‌های محوله و مدیریتی به‌منظور تقویت اشراف اطلاعاتی فرماندهان؛

- استمرار در تدوین و ارائه آموزش‌های تخصصی در حوزه اشراف اطلاعاتی در ابعاد محیطی، موضوعی و فردی؛

- توجه بیشتر فرماندهان به ویژگی‌های قومی، مذهبی، ایدئولوژی ساکنان نوار مرزی خویشاوندی آنها با ساکنان آن‌سوی مرزها؛

- اندیشیدن تمهیداتی در راستای تقویت همکاری و همراهی هرچه بیشتر مرزنشینان با نیروهای مرزبانی و ملاقات مستقیم و مستمر فرماندهان با مردم می‌تواند حس اعتماد را در ساکنان نوار مرزی به همراه داشته باشد که این خود از نقش‌های مهم در حوزه اشراف اطلاعات محیطی به‌شمار می‌آید. (از جمله افزایش تعاملات و همکاری و ارائه خدمات به مرزنشینان و...)

- فرماندهان بایستی با شرکت در مراسمات مذهبی و گردهمایی‌های قومی و مذهبی ضمن اعتمادسازی بین ساکنین احساس مسئولیت‌پذیری آنان را در راستای کمک به ارتقای اشراف اطلاعاتی در مناطق مرزی افزایش دهند.

سپاسگزاری

از کارکنان محترم معاونت پژوهش دانشکده فرماندهی و ستاد که در فرآیند پژوهش کمال همکاری با پژوهشگران را داشتند، سپاسگزاری به عمل می‌آید.

منابع

ابراهیمی، جمال؛ ملک حسینی، عباس؛ رحمانی، بیژن. (۱۳۹۹). اکوتوریسم و جایگاه آن در اقتصاد شهر پاوه. فصلنامه جغرافیای فضای گردشگری، ۹(۳۶)، ۳۵-۱۹.

https://gjts.malayer.iau.ir/article_678545.html

احمدی‌فر، محمد. (۱۳۸۷). اشراف اطلاعاتی. دو ماهنامه تخصصی حفاظت، ۸، انتشارات ساحفاناجا.

اسماعیلی حسام، قربانعلی. (۱۳۸۹). مفهوم اشراف اطلاعاتی در پلیس اطلاعات و امنیت عمومی. مجموعه مقالات همایش تخصصی پلیس اشراف اطلاعاتی و جرم، تهران. افوام بستانی، فؤاد. (۱۳۷۵). فرهنگ ابجد؛ الفبای عربی - فارسی. ترجمه مهیار رضایی، نشر سلامی.

ایمانی‌نژاد، علی؛ لطفی، حیدر؛ حسن‌آبادی، داود. (۱۳۹۸). بررسی ساختارهای قومی و امنیتی در منطقه شمار غرب ایران. فصلنامه علمی پژوهشی جغرافیا (برنامه‌ریزی منطقه‌ای)، ۹(۳)، ۷۹۴-۷۷۱.

<https://dorl.net/dor/20.1001.1.22286462.1398.9.3.24.2>

بیابانی، غلامحسین؛ و اسفندیاری، مسعود. (۱۳۹۶). اشراف اطلاعاتی در سازمان‌های پلیسی.

http://det.jrl.police.ir/article_10738.html .۷-۱۸، ۳۹.

پورمنافی، ابوالفضل. (۱۳۹۶). طراحی الگوی راهبردی اشراف اطلاعاتی ناجا. [رساله دکتری، دانشگاه عالی دفاع ملی].

ذوالفقاری، حسین؛ یاور، امیرحسین؛ صنیعی، محمدحسن؛ پورمنافی، ابوالفضل. (۱۳۹۶). نقش اشراف اطلاعاتی پلیس در برقراری نظم و امنیت (با تأکید بر نیروی انسانی و تجهیزات). فصلنامه علمی پژوهش‌های اطلاعاتی و جنایی، ۱۲(۴۷)، ۱۱۱-۱۳۲.

http://icra.jrl.police.ir/article_18219.html

جزینی، علیرضا؛ و بابایی، کیومرث. (۱۳۹۶). عوامل مؤثر ساختار سازمانی بر اشراف اطلاعاتی. پژوهش‌های اطلاعاتی و جنایی، ۱۲(۴۵)، ۱۵۰-۱۳۳.

http://icra.jrl.police.ir/article_18204.html

جمشیدیان، هادی. (۱۳۸۹). مفهوم اشراف اطلاعاتی و راهکارهای تحقق آن. چاپ اول: دانشکده و پژوهشکده اطلاعات و امنیت سپاه.

چراغی، احمد. (۱۳۹۸). الگوی راهبردی مطلوب اشراف اطلاعاتی. فصلنامه علمی امنیت ملی، ۹(۳۴)، ۴۹۲-۴۵۷.

<https://iranjournals.nlai.ir/handle/123456789/453343>

درشتی، حنا؛ و فاطمی یگانه، علی محمد. (۱۳۹۹). بهره‌گیری از ابزارهای سایبری در اشراف اطلاعاتی با تأکید بر قلمرو امنیت. فصلنامه مطالعات راهبردی ناجا، ۵(۱۵)، ۸۵-۱۱۱.

20.1001.1.25381946.1399.5.15.4.8

دهخدا، علی اکبر. (۱۳۸۸). لغتنامه دهخدا. مؤسسه لغتنامه دهخدا. عرب انصاری، مهدی. (۱۳۸۹). اشراف اطلاعاتی؛ راهبرد مدیریت جامعه اطلاعاتی کشور. نشر معاونت تربیت و آموزش ناجا.

عزتی، عزت‌الله؛ و میرزایی پور، هوشنگ. (۱۳۹۰). بررسی مناطق مرزی استان کرمانشاه با عراق و نقش آن در اهداف استراتژیک ایران. فصلنامه نگرش‌های نو در جغرافیای انسانی، ۳(۴)، ۱۹-۳۳.

<https://www.sid.ir/fa/journal/ViewPaper.aspx?id=202140>

عطارزاده، سعید؛ نجفی، علیرضا؛ موسوی، سید حسن. (۱۳۹۸). اشراف اطلاعاتی پلیس و پیشگیری بررسی تأثیر اشراف اطلاعاتی ناجا در پیشگیری از قاچاق زنان و دختران در سال‌های ۱۳۹۲ تا ۱۳۹۷. دوفصلنامه پژوهش‌های نظامی - اجتماعی زنان و خانواده،

http://pssw.jrl.police.ir/article_91393.html (۱)، ۴۷-۳۷.

فرماندهی مرزبانی استان کرمانشاه (۱۳۹۹). آرشیو اسناد معاونت عملیات اطلاعات.

قیطاسی، حسن‌رضا؛ و اسدالهی، حسن. (۱۳۹۶). آشنایی با گروه‌های تروریستی (تکفیری و معاند) در مرزهای شرقی کشور. نشر دانشگاه علوم انتظامی امین.

کرمی، رضا؛ و علی‌زاده، محمدجواد. (۱۳۹۱). چالش‌های محیط امنیتی جمهوری اسلامی ایران از منظر مجموعه‌های امنیتی پیرامونی. فصلنامه امنیت پژوهی، ۱۱(۴۰)، ۷۳-۹۷.

<https://www.sid.ir/fa/journal/ViewPaper.aspx?id=196479>

مرکز آمار ایران. (۱۳۹۵). نتایج تفصیلی سرشماری عمومی نفوس و مسکن شهرستان پاوه.

مزیانی، احمد؛ و عباس‌زاده، مهدی. (۱۳۸۹). عوامل مؤثر در تحقق اشراف اطلاعاتی. مرکز آموزش علمی - کاربردی امام هادی (ع).

عرب انصاری، مهدی؛ و یوسفوند، جواد. (۱۳۹۰). اشراف اطلاعاتی؛ راهبرد امنیت مرزها. فصلنامه دانش انتظامی کردستان، ۲(۶)، ۱-۴۲.

Ntja Patrick, M. (2017). The use of intelligence led policing in crime prevention by the South African Police Service. [Thesis, University of South Africa, Pretoria].

<http://hdl.handle.net/10500/14322>.

Seniora, J., & Poitevin, C. (2010). Managing Land Borders and the Trafficking of Small Arms and Light Weapons. GIRP.